

OBSAH

PREDSLOV

ÚVOD

RAST NA KOREŇOCH

Oživotvorení základov slovienskej kultúry a vzdelanosti

Prejavy kmeňovej ľudovej kultúry

Vytváranie rodových a etnických spoločenstiev

Školy a rozširovanie vzdelanosti

Ľudová slovesnosť, spevy a modlitby

Osvietenská literatúra

Zjednocovanie hovorového jazyka v rámci rodov a etnických skupín

Úsilie Antona Bernoláka o spoločný jazyk slovenského národa

Postavenie Trnavskej univerzity v jazykovom procese

Kodifikácia bernolákovčiny za spoločný jazyk slovenského národa

Protesty zástancov biblickej češtiny ako spoločného česko-slovenského jazyka jednotného československého národa

Zjednotenie slovenského národa po prijatí štúrovskej slovenčiny

Národná knižnica – fenomén národného života

Historické predpoklady vzniku Slovenskej národnej knižnice:

1. Svojbytnosť slovenského národa na princípe vlastného jazyka
2. Vlastná slovenská literatúra a zakladanie knižníc
3. Vytvorenie širšieho spoločenstva s knižnicou so vzdelávacím a národno-výchovným poslaním

ZÁKLADY SLOVENSKEJ NÁRODNEJ KNIŽNICE

Knižnica Michala Rešetku

Akvizičná činnosť

Vedecká činnosť – príprava Dejín slovenskej literatúry

Všestranná činnosť knižnice

Bibliografická činnosť Michala Chrásteka spätá s Rešetkovou slovenskou knižnicou

Knižnica Martina Hamuljaka

Úsilie o zjednotenie národovcov prostredníctvom spoločného slovenského jazyka a v ňom vydávaných literárnych diel

Vznik a budovanie Hamuljakovej knižnice

Rozhodnutie Martina Hamuljaka odovzdať svoju knižnicu slovenskému národu

Výchovné a vzdelávacie úlohy knižníc v období dozrievania jazykovej a národnej jednoty

Všeobecné východiská vzdelávacieho a výchovného programu

Kľúčová úloha knižníc pri upevňovaní národnej jednoty

Obdobie príprav založenia Matice slovenskej

Zakladanie ľudových knižníc a čitateľských spolkov

Návrh založiť ústrednú knižnicu ako súčasť zakladanej Matice slovenskej

VZNIK BIBLIOTÉKY MATICE SLOVENSKEJ

Budovanie knižnice so snahou zaradiť ju do komplexnej činnosti Matice slovenskej

Akvizičná činnosť

Získavanie knižníc najvýznamnejších slovenských zberateľov

Knižnica Martina Hamuljaka
Knižnica Michala Rešetku
Knižnica Jána Čaploviča (Čaplovičiana)
Odozvy akvizičnej činnosti
Bibliografická činnosť spojená s heuristikou
Zakladanie verejných a cirkevných knižníc a ich spolupráca s Biblotékou MS pri vzdelávaní
a zjednocovaní národa
Návrh Františka Vítazoslava Sasinka založiť „Slovenskie národné museum“
Stav knihovníctva na Slovensku pred zánikom Matice slovenskej

ZÁNIK MATICE SLOVENSKEJ

Príčiny zániku Matice slovenskej
Stav knihovníctva na Slovensku po zániku Matice slovenskej
Protesty proti násilnému zrušeniu Matice slovenskej
Snahy o vrátenie knižničných dokumentov
Návrat k zakladaniu obecných knižníc
Zakladanie knižníc so širšou pôsobnosťou v regióne
Hľadanie nových východísk záchrany národného dedičstva
Projekt Andreja Kmeťa
Národný dom v Turčianskom Sv. Martine
Názorové rozdiely na poslanie Domu
Zaradenie bibliotéky Domu do kľúčových úloh Muzeálnej slovenskej spoločnosti
Knižnica Muzeálnej slovenskej spoločnosti
Zabezpečenie základných knižničných činností knižnice
Akvizičná činnosť
Spracovávanie dokumentov
Služby vedeckým pracovníkom a čitateľom

OBNOVENIE ČINNOSTI MATICE SLOVENSKEJ PO ROKU 1919

Matica slovenská vo funkcii ústredného pracoviska budovania verejných knižníc na Slovensku
Úsilie Matice slovenskej o vlastnú identitu a o zachovanie svojbytnosti slovenského národa
Postavenie a postoj Matice slovenskej v období nástupu štátnej centralizácie

OBNOVENIE BIBLIOTÉKY MATICE SLOVENSKEJ

Úsilie o navrátenie zhabanej Biblotéky Matice slovenskej
Doplňovanie knižničného fondu

PRELOMOVÝ ROK 1927

Evidencia a katalogizácia knižničného fondu v novej budove Matice slovenskej
Knižničné služby
Zaradenie Matice slovenskej do budovania knižničnej siete
Matica slovenská ako ústredie budovania školských a spolkových knižníc
Založenie Výpravné kníh pri Matici slovenskej
Úsilie Matice slovenskej zaraďovať do ľudových knižníc hodnotné slovenské knihy
Zakladanie školských knižníc a oddelení pre deti a mládež

TRANSFORMÁCIA BIBLIOTÉKY (KNIŽNICE) MATICE SLOVENSKEJ NA LEGISLATÍVNE UZÁKONENÚ SLOVENSKÚ NÁRODNÚ KNIŽNICU

Východiskový stav

Začiatky bibliografickej činnosti

Transformácia Bibliotéky Matice slovenskej na Slovenskú národnú knižnicu

Bibliotéka Matice slovenskej – knižnica všetkých Slovákov

Cesta matičnej delegácie do USA

Vývoj myšlienky založiť samostatnú Slovenskú národnú knižnicu

Riešenie koncepcie a organizácie Slovenskej národnej knižnice

Založenie Slovenskej národnej knižnice

Koncepcia budovania Slovenskej národnej knižnice

Činnosť Slovenskej národnej knižnice

Zapojenie Bibliotéky MS a SNK do slovenského knihovníctva

Obečné knižnice

Vývoj Slovenskej národnej knižnice po roku 1945

Proces poštátňovania Slovenskej národnej knižnice

Činnosť poštátnenej spolkovej Slovenskej národnej knižnice

Štruktúra Slovenskej národnej knižnice a jej činnosť v rámci jednotnej sústavy knižníc na Slovensku

Snahy o vyčlenenie Slovenskej národnej knižnice z Matice slovenskej a o prenesenie jej sídla do
Bratislavy

Určenie sídla Slovenskej národnej knižnice

POŠTÁTŇENIE SLOVENSKEJ NÁRODNEJ KNIŽNICE

Príprava zákona o Matici slovenskej

Dôvodová správa k zákonu Slovenskej národnej rady o Matici slovenskej

MATICA SLOVENSKÁ – SLOVENSKÁ NÁRODNÁ KNIŽNICA AKO ŠTÁTNY VEDECKÝ ÚSTAV A ÚSTREDNÁ KNIŽNICA JEDNOTNEJ KNIŽNIČNEJ SIETE NA SLOVENSKU

Zákon Slovenskej národnej rady z 27. apríla 1954 o Matici slovenskej

Štatút Matice slovenskej zo 17. januára 1955

DOSLOV

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ODKAZOV

ZOZNAM LITERATÚRY

OBRAZOVÁ PRÍLOHA